

SPRAWOZDANIE
z działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Olsztynie
w 2014 r.

1. Przebieg realizacji zadań (planowych i własnych) oraz innych istotnych wykonanych prac.

W 2014 roku Inspektorat przeprowadził ogółem 1 150 kontroli (o 100 mniej niż w 2013 roku), w tym Delegatura w Ełku – 341 kontroli i Delegatura w Elblągu – 273 .

W okresie sprawozdawczym oprócz realizacji zadań z zakresu ochrony interesów konsumentów (mediacje i kontrole, prowadzenie sądownictwa i poradnictwa konsumenckiego) wykonywano (w okresach kwartalnych) plany pracy kontrolnej o znaczeniu krajowym, zawierające w skali roku ok. 50 tematów kontroli. Należy podkreślić, że Inspektorat zrealizował w całości tematykę kontroli wynikającą z „Planu Kontroli Inspekcji Handlowej na 2014 rok”, opracowanego przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie. Ponadto prowadzono z własnej inicjatywy kontrole:

- funkcjonowania sklepów spożywczych i zakładów gastronomicznych w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz rzetelności obsługi konsumentów
- prawidłowości sprzedaży produktów nieżywnościowych i świadczenia usług
- prawidłowości działania przedsiębiorców świadczących usługi hotelarskie

W sumie w 2014 roku przeprowadzono 701 kontroli własnych i interwencyjnych.

Kontynuowano także kontrole rynku paliw ciekłych i w tym zakresie przeprowadzono 70 kontroli, w 15 kontroli gazu skroplonego LPG. Zakwestionowano 2 partie oleju napędowego oraz jedną (1) partię gazu skroplonego LPG.

W ramach nadzoru rynku, mając na względzie dbałość o to, by do konsumentów trafiały wyłącznie produkty zgodne z zasadniczymi wymaganiami i to niezależnie od miejsca ich produkcji, Inspektorat prowadził m.in. kontrole w zakresie spełniania tych wymagań przez wyroby znajdujące się w obrocie handlowym, takie jak:

- zabawki
- sprzęt elektryczny (m. in. klimatyzatory, wentylatory, sprzęt AGD)
- maszyny
- środki ochrony indywidualnej
- wagi nieautomatyczne
- wyroby pirotechniczne

- wymagania ekoprojektu (m. in. klimatyzatory, wentylatory, sprzęt AGD)
- etykiety energetyczne.

Drugim obszarem, na którym koncentrowano działalność kontrolną było tzw. ogólne bezpieczeństwo produktów, czyli sprawdzanie, czy wyroby wprowadzone do obrotu nie stanowią zagrożenia dla zdrowia lub życia użytkowników. Kontrolą objęto w tym zakresie:

- drabiny
- wyroby konfekcyjne dla dzieci
- wyposażenie samochodów
- rowery i akcesoria rowerowe dla dzieci
- meble ogrodowe
- artykuły dla dzieci
- urządzenia wypornościowe do nauki pływania
- produkty rażące prądem
- rolety i żaluzje
- obuwie
- meble dla małych dzieci

W zakresie kontroli środków spożywczych szczególną uwagę zwrócono na produkty codziennego i częstego zakupu, stanowiące największy udział w wydatkach gospodarstw domowych takie jak mięso i przetwory mięsne, mrożone produkty rybołówstwa, przetwory mleczne, jaja, a także produkty rolnictwa ekologicznego oraz produkty posiadające chronione oznaczenia (np. oliwę). Kontrole prowadzono w zakresie:

- jakości środków spożywczych
- ujawniania zafałszowań produktów
- rzetelności obsługi konsumentów
- prawidłowości oznakowania
- uwidocznienia cen i innych informacji przewidzianych przepisami prawa
- warunków przechowywania
- przestrzegania terminów przydatności do spożycia i dat minimalnej trwałości.

W zakresie kontroli tzw. innych produktów nieżywnościowych (nie wymienionych wyżej) i usług przeprowadzono m. in. kontrole:

- produktów włókienniczych
- wyrobów pod względem zawartości niektórych substancji chemicznych

- legalności i prawidłowości działania przedsiębiorców prowadzących usługi dla ludności
- prawidłowości obrotu akumulatorami samochodowymi i bateriami
- produktów biobójczych oferowanych w placówkach hurtowych i detalicznych
- prawidłowości oznakowania detergentów

Wykorzystując ustalenia kontroli skierowano do organów ścigania 45 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Ponadto stwierdzone nieprawidłowości dały podstawę do nałożenia na sprawców wykroczeń 350 mandatów karnych i skierowania do sądów 13 wniosków o ukaranie.

2. Formy i zakres współpracy z innymi instytucjami kontrolnymi, organami i.t.p.

W wyniku przeprowadzonych kontroli, w przypadku stwierdzenia poważniejszych naruszeń warunków sanitarno – higienicznych w obrocie żywnością, Inspektorat każdorazowo przekazywał do Inspekcji Sanitarnej stosowne informacje. Zwracał się również o przeprowadzenie badań próbek kontrolnych produktów. Informowano także Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych o przypadkach niewłaściwej jakości produktów spożywczych. W ramach współpracy IJHAR-S przeprowadziła kontrolę producenta.

Urzędy Miar informowano o użytkowaniu przez przedsiębiorców przyrządów pomiarowych z nieaktualną lub nieczytelną cechą legalizacji. Inspektorzy Delegatury w Elblągu wspólnie z pracownikami Obwodowego Urzędu Miar w Elblągu przeprowadzili w III kwartale 2014 r. jedną kontrolę wag nieautomatycznych.

Z rzecznikami konsumentów utrzymywano bieżące kontakty, bezpośrednie bądź telefoniczne wymieniając informacje i interpretacje przepisów z zakresu ochrony konsumentów. Ponadto konsultowano możliwości eliminowania nieprawidłowych sposobów załatwiania reklamacji przez przedsiębiorców. Podobną współpracę utrzymywano z Oddziałem Federacji Konsumentów w Olsztynie.

Należy również zaznaczyć, że Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Olsztynie od 2014 r. bierze udział w projekcie współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego: „Procesy, Cele, Kompetencje. Zintegrowane zarządzanie w urzędzie”.

3. Trudności w realizacji zadań oraz uwagi i wnioski dotyczące usprawnienia działalności Inspekcji Handlowej.

Rok 2014 był kolejnym rokiem działania w trudnych warunkach - ciągłych zmian w bazie normatywnej oraz nowych interpretacji przepisów prawa, a tym samym dużych zmian w podejmowaniu kontroli i ich prowadzeniu przez Inspekcję Handlową. Kluczowa zmiana dotyczyła obowiązującej od 25.07.2014 r. ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług. Nieprawidłowości w zakresie uwidaczniania cen i cen jednostkowych towarów i usług zakwalifikowano do spraw administracyjnych, załatwianych w formie decyzji, jednocześnie wyłączając ze spraw karnych (wykroczeniowych). Powyższe spowodowało weryfikację podejścia do kontroli a także zmianę trybu wykorzystania ustaleń kontroli.

Równie ważną nowelizację z zakresu działania Inspekcji Handlowej stanowiła uchwalona w 2014 r. ustawa o prawach konsumenta (obowiązująca od 25.12.2014 r.), której celem jest reimplementacja dyrektywy unijnej. Zmiany na tym polu spowodowały trudności interpretacyjne. Jednakże realizacja kompetencji w zakresie poradnictwa konsumenckiego oraz pomocy w rozwiązywaniu sporów cywilnoprawnych między konsumentami a przedsiębiorcami przebiegała bez większych trudności.

Oprac. Grzegorz Mrozek